

1. APROPANT-NOS A LES ARRELS DE LES VIOLÈNCIES DE GÈNERE

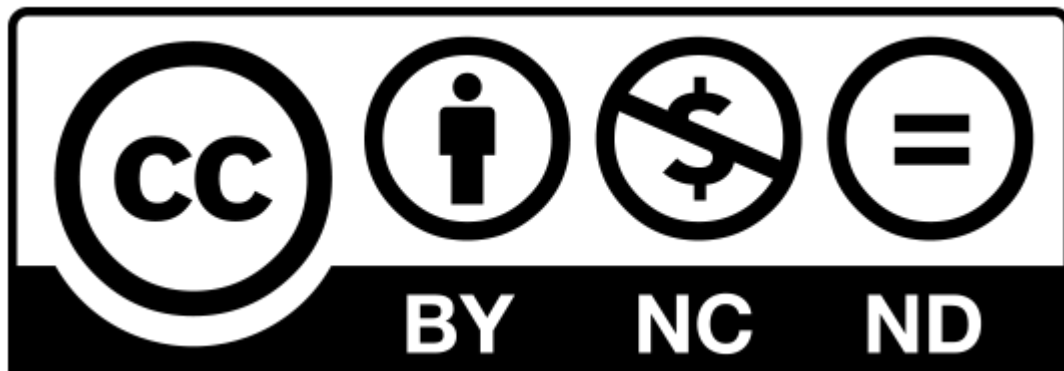
Coeducació. Eines per professionals que treballen amb infants



CONEIXEMENT COL·LECTIU!

Hola! Si fas servir aquest material no t'oblidis de la cultura Creative Commons. Compartim i creem continguts des del reconeixement.

Cita l'autoria – No treguis beneficis – Comparteix sense modificar – Utilitza aquestes llicències



TÉRMINOS Y CONDICIONES



BY

Attribution **Atribución**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar, ejecutar y mezclar tu trabajo si ellos mencionan tu nombre si lo solicitas.



ND

No Derivative Works **No modificar**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar o ejecutar copias exactas tu trabajo, pero no modificarlas.



SA

Share Alike **Misma licencia**

Otros pueden distribuir tu trabajo solamente bajo una licencia idéntica a la que escojas para tu trabajo.



NC

Non-Commercial **No comercial**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar, ejecutar o modificar tu trabajo pero solo para propósitos no comerciales.

SEXE NO ÉS GÈNERE I GÈNERE NO ÉS DONA

El **sexe** correspon a un **fet biològic** determinat per unes característiques físiques (genitals) i fisiològiques (hormonals i cromosòmiques) que es basa en una diferenciació sexual de l'espècie humana.

El **gènere** és una **construcció cultural** assignada a cada categoria sexual (masculinitat i feminitat, per exemple). Són les formes de fer i ser que culturalment s'espera d'homes i dones en base als **estereotips** de gènere

**El sistema de gènere transforma la sexualitat biològica en una identitat i/o rol a la societat.
A la nostra societat occidental és binari.**



ESTEROTIPS DE GÈNERE

Corresponen a un **conjunt d'idees simples**, però molt arrelades en la consciència col·lectiva, que s'escapen del control de la raó. Els estereotips determinen quins han de ser els comportaments i les actituds, correctes o incorrectes, de dones i homes, de manera que construeixen la personalitat de manera unidireccional (ESCAPA GARRACHÓN i MATRÍEZ TEN, 2010)

NEN
Mogut
Nerviós
Agressiu
Ocupa l'espai
Porten la iniciativa
Maldestre
Entremaliat

≠

NENA
Tranquil·la
Sensible
Feble
Discreta
Obedient
Ordenada
Responsable

ROLS DE GÈNERE

Tasques i funcions diferenciades assignades a homes i dones en funció dels estereotips.

Depen d'allò que en cada moment històric i en cada societat es considera **apropiat per a homes i dones**.

Per exemple, les dones s'encarreguen de les tasques domèstiques i de la cura de la família, perquè se suposa que són més sensibles,...

LES CAIXES DEL GÈNERE

Socialització masculina

- Forta pressió de grup
- L'expressió de les emocions està penalitzada
- Homofòbia omnipresent
- Obligació de parlar de sexe de manera constant i vexatòria per a les dones
- Model de masculinitat rígid, autoritari i agressiu

Socialització femenina

- Forta competitivitat
- Tendència a patir complexes per comparació amb el model de bellesa
- Objectes desitjats que no subjectes desitjants
- Dificultats per a projectar un futur amb autonomia
- Model de feminitat rígid, dependent i devaluat

Què té més valor i reconeixement social?

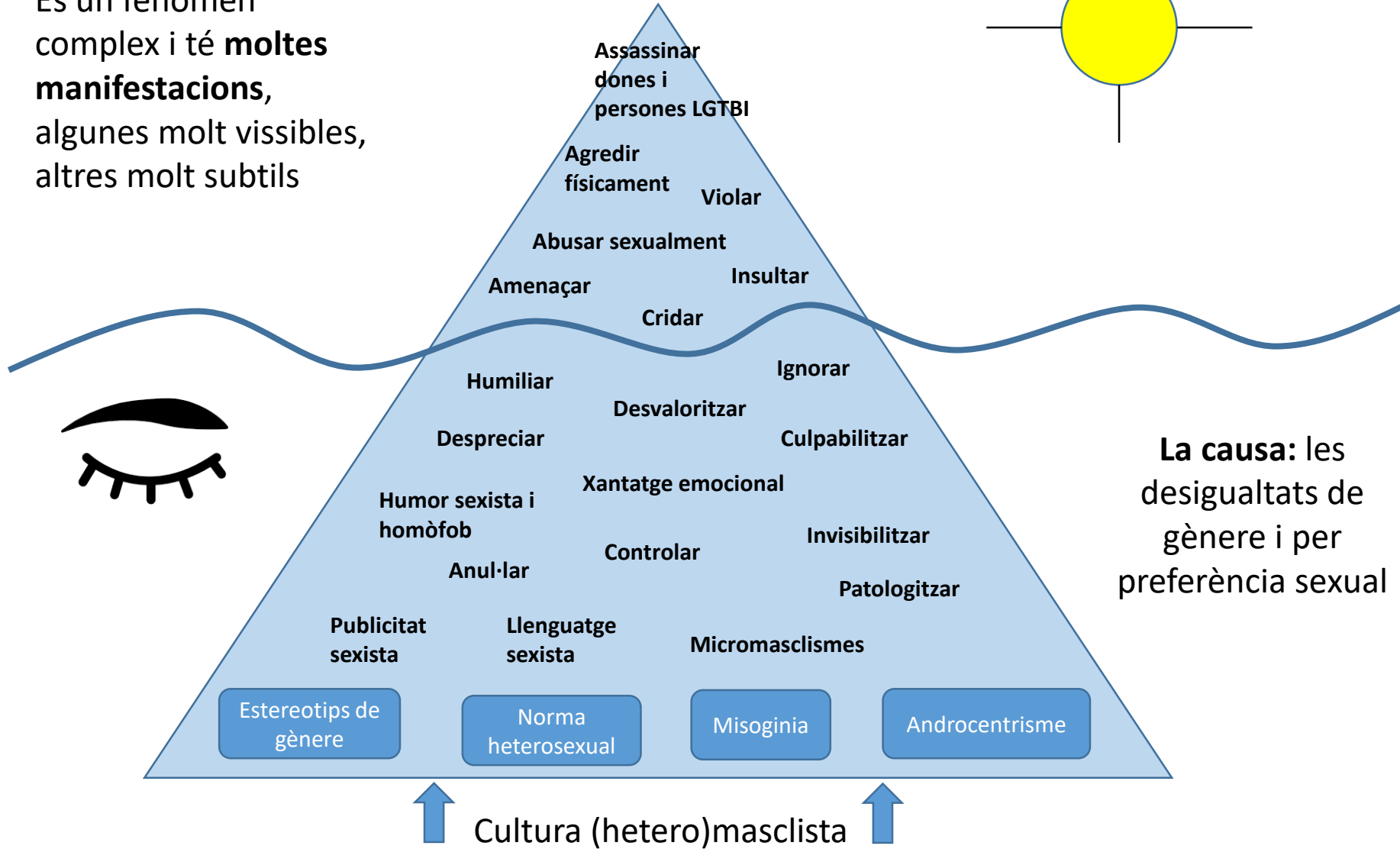
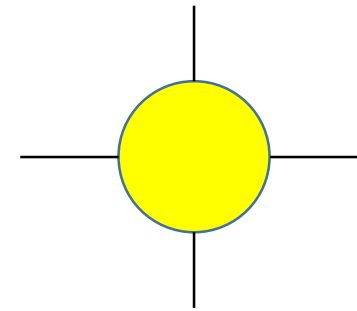
Les desigualtats de gènere són el producte de la **distribució de rols i poders asimètrica** a la nostra societat que atorga un valor superior a allò associat al gènere masculí

LA DIVISIÓ “SEXUAL” DEL TREBALL

- ✓ Presència **diferenciada** d'homes i dones en la repartició del treball necessari per al manteniment de la vida humana (treball productiu / treball reproductiu)
- ✓ A les darreres dècades hem assistit a un retorn de les dones a l'àmbit productiu, sense que això impliqui un repartiment de les tasques domèstiques, amb lo qual, en general, moltes dones han hagut d'assumir una "**doble jornada**" o "**doble presència**"
- ✓ Existeixen enfoccs que expliquen la divisió sexual del treball per factors innats tals com la capacitat biològica de procrear, la diferència d'aptituds, preferències laborals... que acaben per “naturalitzar” el fenòmen i justificar les desigualtats

L'iceberg de les violències (hetero)masclistes

És un fenomen complex i té **moltes manifestacions**, algunes molt visibles, altres molt subtils



INTERSECCIONALITAT

És una eina analítica per a estudiar, entendre i respondre a les maneres amb les que **el gènere es creua** amb altres identitats i com aquests creuaments contribueixen a **experiències úniques** d'exclusió i privilegi.

👁️ L'aprenentatge de gènere i les desigualtats

- Des del moment que naixem ens identifiquen (nom, color...)
- La identitat de gènere es desenvolupa mentre aprenem a parlar. També s'aprenen les desigualtats
- Socialització de gènere: Imitació, Reforç positiu i negatiu (càstig)

👁 Els espais educatius no són llocs neutrals

- El sistema educatiu i altres espais d'educació formal no són aliens a les dinàmiques de la societat.
- És un lloc on es transmeten coneixements, **valors** i **normes** del context social on es viu.
- Històricament:
 - Escola segregada
 - Escola mixta
 - Escola coeducativa

Dos canals de transmissió de valors

- **Currículum oficial:** fa referència als coneixements i valors que considerem que cal que els infants aprenguin de forma explícita.

- **Currículum ocult:** és la transmissió de valors i normes invisibles que fa el professorat, de manera inconscient, a través dels materials educatius i les metodologies a l'aula. S'ensenya a ser nen o a ser nena subtilment i inconscientment, primer a la família i després a l'escola.



La transmissió de les desigualtats de gènere i la seva normalització a l'etapa 0-6 es produeix de manera inconscient

Desigualtats als centres educatius

- ✓ Poca representació de les dones en els càrrecs de poder i responsabilitat
- ✓ Poc reconeixement a les professionals de l'educació a la primera infància i al treball de cures
- ✓ Manca de referents de persones LGTBI als espais educatius i al currículum
- ✓ Manca d'eines per a la gestió de la diversitat
- ✓ Usos sexistes del llenguatge
- ✓ Foment d'usos sexistes del joc i les joguines



La cultura escolar

El pensament androcèntric:

- Està present als continguts, metodologies, espais i estructures del centre educatiu.
- Considera als homes i el model masculí com la mesura i el model vàlid de totes les coses. Amb una òptica universal i superior.
- Pensament dicotòmic.

L'heteronormativitat:

La heterosexualitat és considerada allò normal, natural. S'exclou d'entrada altres sexualitats, expressions i identitats.



Coeducar per canviar el món

Coeducar significa un canvi de valors i pràctiques profund cap a un model d'ensenyament-aprenentatge que reconeixent el **valor de la diferència** i diversitat humana, promou la **igualtat** de condicions, oportunitats i possibilitats entre els infants independentment de la identitat, expressió de gènere i preferència sexual.



L'aplicació del model coeducatiu ha de ser **transversal**
des de les lleis i polítiques educatives fins a la interacció amb
els infants





Suggeriments

Algunes idees per incorporar la perspectiva coeducativa:

- Revaloritzar els sabers femenins.
- Reconèixer i generar referents femenins i LGTBI.
- Potenciar la independència, autoestima i seguretat de les nenes.
- Potenciar la tendresa, la cura i l'escolta amb els nens
- Acollir els comportaments associats a la feminitat que puguin desenvolupar els nens, i els associats a la masculinitat que puguin desenvolupar les nenes.



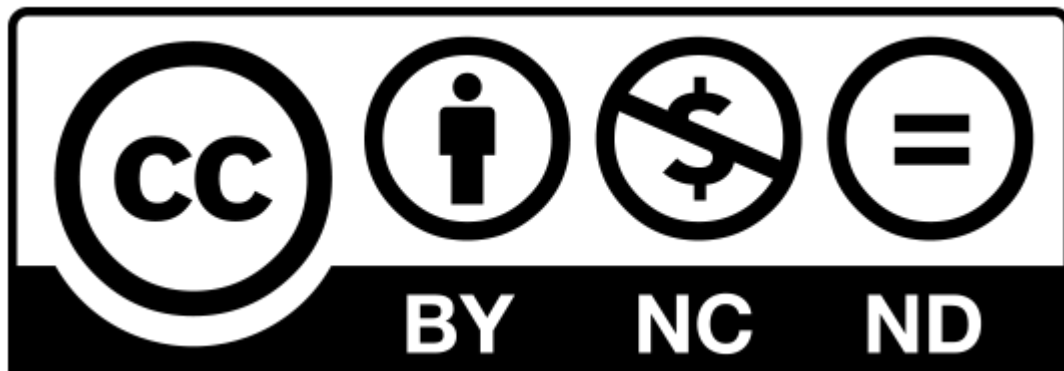
Suggeriments

- Valorar igual les aportacions i comportaments de nens i nenes.
- Dirigir-nos igual a nens i nenes.
- Esperar el mateix de nens i nenes.
- Afavorir la participació i aportacions de nens i nenes.
- Desenvolupar un llenguatge no sexista a nivell de formes i de continguts.
- Posar al centre el vincle i l'educació afectiva i emocional.

CONEIXEMENT COL·LECTIU!

Hola! Si fas servir aquest material no t'oblidis de la cultura Creative Commons. Compartim i creem continguts des del reconeixement.

Cita l'autoria – No treguis beneficis – Comparteix sense modificar – Utilitza aquestes llicències



TÉRMINOS Y CONDICIONES



BY

Attribution **Atribución**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar, ejecutar y mezclar tu trabajo si ellos mencionan tu nombre si lo solicitas.



ND

No Derivative Works **No modificar**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar o ejecutar copias exactas tu trabajo, pero no modificarlas.



SA

Share Alike **Misma licencia**

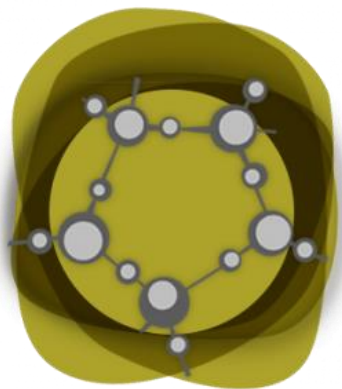
Otros pueden distribuir tu trabajo solamente bajo una licencia idéntica a la que escojas para tu trabajo.



NC

Non-Commercial **No comercial**

Otros pueden copiar, distribuir, mostrar, ejecutar o modificar tu trabajo pero solo para propósitos no comerciales.



Moltes gràcies!!!

Web de Candela: www.candela.cat

Blog La Lore. Espai jove sobre sexualitats, relacions i gènere: <http://lalore.org>

OASIS: oasislgtb.wordpress.com

Facebook: <https://www.facebook.com/associaciocandela>



 Candela 